Årsrapport

20

Helgeland avfallsforedling IKS

«HAF skal være et selskap med høy kompetanse innen behandling av avfall, og skal til enhver tid være pådriver og utvikler av gode løsninger innen avfallsbehandling.»

INNHOLD

1 Helgeland Avfallsforedling IKS

1.1 Innledning
1.2 Formål
1.3 Historikk
1.4 Organisasjon
1.4.1 Representantskapet
1.4.2 Styret
1.4.3 Likestilling
1.4.4 Organisasjonskart

2 Innsamling, sortering og gjenvinning

2.1 Husholdningsrenovasjon
2.2 Septiktømming
2.3 Gjenbruksstasjonene og mobile mottak
2.4 Røssvollhei avfallsplass
2.4.1 Vekt og sorteringsområde
2.4.2 Optibaganlegg
2.4.3 Gassanlegg
2.4.4 Deponi
2.5 Mengder og gjenvinning
2.6 Oppgradering og byggeplaner
2.7 Informasjon

3 Helse, miljø og sikkerhet

3.1 Arbeidsmiljø og sykefravær
3.2 Ytre miljø
3.2.1 Sigevann og påvirkning Langvassåga
3.2.2 Flygeavfall
3.2.3 Fly / fugl
3.2.4 Deponigass

4 Utsiktene fremover

4 Utsiktene fremover

5 Regnskap og revisors beretning

5.1 Årsberetning 2012
5.2 Resultatregnskap 2012 HAF IKS
5.3 Balanse 31.12. 2012 HAF IKS
5.4 Noter 2012 HAF IKS
5.5 Revisjonsberetning 2012 HAF IKS

Helgeland Avfallsforedling IKS

1.1 Innledning

Helgeland Avfallsforedling IKS, HAF, er et interkommunalt selskap opprettet den 4. mai 1994.
Selskapet er eid av de 6 kommunene Hemnes, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy og Træna og ble opprinnelig etablert i h.h.t. kommunelovens § 27, men er seinere organisert med hjemmel i Lov om interkommunalt samarbeid (IKS) § 40.
Formålet er å ta seg av renovasjon og septikbehandling i eierkommunene samt å stå for driften av en felles fyllplass. Dette inkluderer også all administrasjon av eksisterende og nye ordninger i forbindelse med sortering av avfallet. Selskapet dekker i dag et område med totalt ca. 36.000 innbyggere.

Vedtak om etablering av HAF:

I mars 1994 vedtok kommunestyrene i alle 6 HAF-kommunene interimsstyret forslag til:
- Selskapsform, Renovasjonsforskrifter, Navn, Handlingsplan, Vedtekter og Samarbeidsavtale mellom kommunene.

Vedtak om omorganisering av HAF:

I mai 2002 vedtok representantskapet at selskapet skulle organiseres som interkommunalt selskap (IKS) og ny selskapsavtale ble godkjent av alle eierkommunene i løpet av 2002.

Ansvarsandelen for de enkelte kommunen ble etter den nye organiseringen slik;

Rana kommune	47,62 %
Hemnes kommune	14,30 %
Træna kommune	9,52 %
Lurøy kommune	9,52 %
Nesna kommune	9,52 %
Rødøy kommune	9,52 %

1.2 Formål

«HAF skal være et selskap med høy kompetanse innen behandling av avfall, og skal til enhver tid være pådriver og utvikler av gode løsninger innen avfallsbehandling.»

Formålet til selskapet er:

1. Å drive miljøvennlig avfallsbehandling i eierkommunene.
2. Å stå for innsamling og transport av de avfallstyper som egner seg for interkommunalt samarbeide etter avtale med kommunene. Det er forutsatt allmenn tvungen renovasjon i alle eierkommunene.
3. Å stå for gjenvinning og sortering av resirkulerbare avfallsprodukter og distribusjon og salg av slike produkter.
4. Å være et konsultativt organ for eierne i avfallsspørsmål og bidra til løsning av slike.
5. I den utstrekning selskapet har kapasitet kan det selge tjenester til andre. Avtale om salg av tjenester i henhold til dette punkt skal godkjennes av representantskapet. Representantskapet kan delegere slik myndighet til styret.

1991 — Samarbeide om renovasjonsløsninger for kommunene på Helgeland utredes.

1995 — HAF har nå ansvaret for renovasjon og septiktømming i alle 6 medlems-kommunene

2001 — Deponigassen tas i bruk som brensel til oppvarming av Optibaganlegget.

1.3 Historikk (1991-2012)

Samarbeide om renovasjonsløsninger for kommunene på Helgeland utredes. Det konkluderes med at det bør dannes to interkommunale avfallselskaper. HAF etableres som et selskap eid av de 6 nordligste Helgelandskommunene; Hemnes, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy og Træna i juni 1994. Daglig leder, kontorleder og driftsleder tilsettes.
Fra og med 1995 har HAF ansvaret for renovasjon og septiktømming i alle 6 medlems-kommunene samt driften av Røssvollhei avfallsplass

Optisk sortering er valgt som kildesorteringsløsning, og utdeling av plastdunker til erstatning for sekkestativer og gamle metalldunker er gjennomført. Vårt magasin "Grønt Hjørne" er nå godt innarbeidet.
Optibaganlegget er i full drift med oppgradert kamerautstyr og utsortering av matavfall i henhold til Fylkesmannens krav. Matavfall leveres til Ecopro for biogass og gjødsel produksjon.
Andre kontraktsperiode for husholdningsrenovasjon startet 1. juli 2001 med nye renovasjonsentreprenører i alle kommunene unntatt Rødøy. Deponigassen tas i bruk som brensel til oppvarming av Optibaganlegget.

HAF tegnet seg som medeier i et nytt selskap som skal behandle våtorganisk avfall fra hele Midt–Norge, Ecopro as. Midlertidig avtale om levering av slikt avfall ble inngått med IRIS i Bodø.

HAF inngår avtale om leie av kontorlokaler med Mo i Rana Næringspark

HAF omorganiseres etter lov om interkommunalt samarbeid. og det vedtas at HAF skal etablere et eget selskap for bedriftsrenovasjon og i 2003 stiftes Retura HAF AS som et heleid datterselskap av HAF IKS.

HAF starter planleggingen av et forbrenningsanlegg for avfall i Mo i Rana og i november 2006 stiftes selskapet HAF Energi AS som skal ha til formål å drive forbrenning av avfall

Samme år går HAF inn som medeier i Askeladden Brukthandel AS

Rødboks innføres som innsamlingsordning for farlig avfall i alle HAF-kommunene

Ny gjenbruksstasjon ble tatt i bruk på Nesna i 2009. Drives i egen regi med åpningstid en dag i uka.

Utlysing av nytt anbud med oppstart av kontrakt pr. 1.juli 2008. Totalt 5 tilbydere gir pris og SB Transport AS velges som entreprenør for hele HAF området.

Matavfallet sendes fra mai 2008 til Ecopro AS i Verdal

Det inngås avtale med Rekom AS om levering av alt brennbart restavfall til forbrenning fra den dato deponiforbudet trer i kraft, dvs. 1.juli 2009.

2012 (hovedpunkter)

Planene for by - nær Gjenbruksstasjon stoppes av representantskap / Rana kommune og styret vedtar å iverksette arbeidet med å etablere et anlegg for lagring og omlasting samlokalisert med egne kontor- og lagerlokaler.

Gjenbruksstasjonene på Sleneset, Lovund, Onøy, Træna og Selvær legges ned og erstattes av Mobil Gjenbruksstasjon.

Det investeres i oppgradert kamerautstyr til vårt sorteringsanlegg Optibag

HAF får etter anbudskonkurranse avfallsbehandler for farlig avfall og tar over lagring og lasting av usortert papir i midlertidige lokaler på Røssvollhei

Aksjene i HAF Energi vedtas solgt

Renovasjonsforskriften for HAF kommunen vedtas revidert i løpet av 2013

Det vedtas å styrke administrasjonen med en stilling som i hovedsak skal ha ansvar for kvalitet- og miljøstyring og å foreta en omorganisering slik at driftsleder plasseres på Røssvollhei .

1.4 Organisasjon

1.4.1 Representantskapet

Eierkommunene vedtok i 2003 å organisere selskapet etter lov om interkommunalt samarbeide (IKS). Representantskapet i HAF består etter den nye organisasjonsmodellen av 21 representanter fordelt på 10 repr. fra Rana, 3 fra Hemnes og 2 fra hver av de andre kommunene, Lurøy, Nesna, Rødøy og Træna.

Første konstituerende møte i representantskapet ble avholdt 4. mai 1994.
I h.h.t. lov om interkommunalt samarbeid kan ikke samme person være medlem av både styre og representantskap i HAF, og dette må det tas hensyn til i valg av medlemmer til disse fora.
I 2012 ble det avholdt 3 møter i Representantskapet med til sammen 14 saker til behandling.

1.4.2 Styret

Styret i HAF består av 5 medlemmer med personlige varamenn valgt for 2 år av gangen. Rana har 2 medlemmer, Hemnes har 1 medlem, Nesna og Træna har 1 felles medlem, og Lurøy og Rødøy har 1 felles medlem. Det er i 2012 avholdt 6 styremøter og 1 strategisamling over 2 dager. Det er behandlet til sammen 46 saker.

1.4.3 Likestilling

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn og har i sin policy innarbeidet forholdet rundt likestilling som tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i for eksempel lønn, avansement og rekruttering.
Av selskapets 11 ansatte er 5 kvinner. I styret er det 3 menn og 2 kvinner.

Fordeling av kvinner og menn i selskapet

Fordeling av kvinner og menn i styret

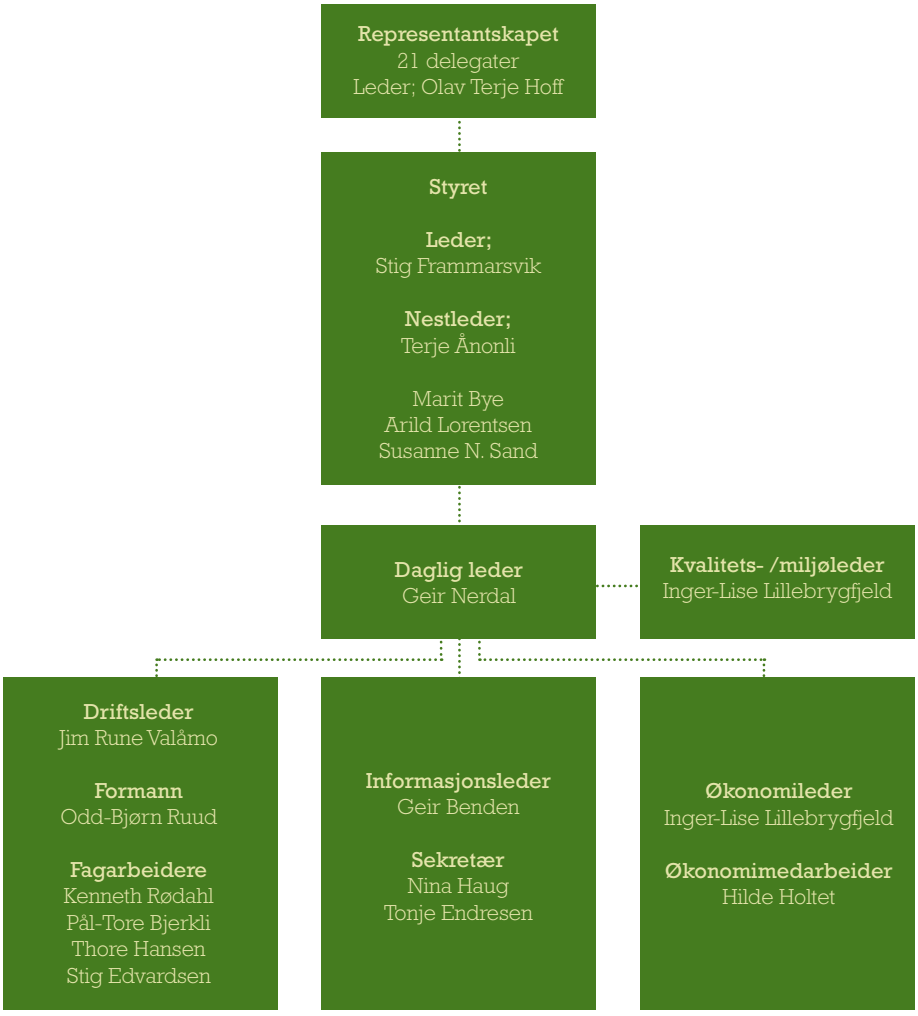

Innsamling, sortering og gjenvinning

2.1 Husholdningsrenovasjon

Mengden husholdningsavfall til Optibaganlegget har de siste årene holdt seg stabilt. Andelen matavfall ligger på 27 % av den totale mengden husholdingsavfall som samles inn, og dette er en liten nedgang fra 2010 og 2011. Mengden returpapir fra husholdningen har gått ned med ca. 8 % fra 2009 til 2012.

Mengden innsamlet farlig avfall har økt med 15 ganger volumet fra 2009 til 2012. Dette skyldes i stor grad mottak av asbest fra 2011, men det har også vært en betydelig økning i forhold til andre typer farlig avfall. Stort fokus på informasjon og innsamling, samtidig som dette er gratis bidrar til dette. Ordningen med Rødboks har nå vært i bruk i snart 7 år i HAF-området. Etter evaluering i 2010 ble det ikke funnet annen hensiktsmessig løsning for innsamling av farlig avfall, men det ble i 2012 gjort en del endringer slik at noen områder nå har bytteordning for rød-boks.

2.2 Septiktømming

Septiktømmingen har også i 2012 foregått uten vesentlige problemer. Fra og med 2012 er i hovedsak alt slam i alle HAF-kommunene avvannet og transportert til Biomiljø i Mosjøen via SAR/ Nordmiljø. Denne ordningen har fungert bra.

2.3 Gjenbruksstasjonene og mobile mottak

Vi er nå etablert på følgende plasser med Gjenbruksstasjoner: Korgen, Hemnesberget, Nesna og Vågaholmen i tillegg til hovedstasjon i Rana. I 2012 ble gjenbruksstasjonene i Aldersundet, Sleneset, Lovund, Onøy/ Lurøy og Husøy lagt ned.

Ordningene med Gjenbruksstasjoner fungerer stort sett bra, men stadig strengere krav fra myndighetene gjorde at vi måtte se på nye løsninger.

Vi har påbegynt arbeidet med mobile gjenbruksstasjoner og har brukt 2010, 2011 og deler av 2012 til å utrede mer i forhold til å innføre dette. Med Mobile gjenbruksstasjoner kommer vi til å overholde krav fra fylkesmannen i forhold til kontroll på mottatt avfall. Vi er nå i gang med faste ruter med mobil gjenbruksstasjon fra andre halvår 2012.

2.4 Røssvollhei avfallsplass

Røssvollhei er bemannet med 5 faste ansatte. I tillegg har vi leid inn bemanning fra Retura HAF AS og Langvann & Utemiljø etter behov.

Røssvollhei avfallsplass består nå av følgende hovedenheter:

- Vekt og sorteringsområde
- Optibaganlegg
- Deponigassanlegg
- Deponi
- Målestasjon for sigevann
- Opplastingsområde

I tillegg til hovedenhetene har vi en betydelig lagerdrift og maskindrift.

For Røssvollhei har vi hatt forholdsvis stabile mengder på de fleste fraksjoner fra de siste årene, men mengden restavfall og treverk fra næringskunder synker dramatisk. Når det gjelder farlig avfall har det her vært en betydelig økning, og da hovedsakelig pga. mottak av asbest fra byggeindustrien.

Årsaken til nedgangen i restavfall skyldes hovedsakelig at en større aktør ikke har levert restavfall til Røssvollhei, men til andre deponi eller forbrenningsanlegg.

Sorteringsområdet (avfall fra private småkunder):	↓	- 14%
EE-avfall (Renas og El-Retur):	↑	dobling fra 2011
Restavfall fra næringskunder:	↓	- 1 %
Treverk fra næringskunder:	↓	- 55 %

2.4.1 Vekt og sorteringsområde

Tilpassing i forhold til deponiforbudet og kvalitetskrav fra forbrenningsanleggene gir også større aktivitet på maskinparken.

2.4.2 Optibaganlegg (endring i % fra 2011 til 2012)

Driften ved Optibaganlegget har vært stabil i 2012, men vi har foretatt en del større vedlikeholdsarbeider som har medført driftsstans i ca 2 uke. I månedsskifte november/ desember ble det installert ny kamerateknologi i Optibag anlegget. Dette vil hjelpe oss med å øke utsorteringen av grønne poser betraktelig fremover.

Totalt er det kjørt inn 6927 tonn (økning 2 %) avfall gjennom anlegget. Av denne mengden er det sortert ut 1818 tonn (økning 4 %) matavfall, mens 165 tonn (reduksjon 85 %) er gått til deponi. Totalt 4055 tonn (økning 26,7 %) er gått til energigjenvinning, hovedsakelig i Sverige.

2.4.3 Gassanlegg

Gassanlegget har i 2012 fungert tilfredsstillende, og vi har fått mer stabil god drift på fyrkjelen etter at vi koblet på 3 stk nye brønner som var klargjort i 2007. Det er fortsatt noen problemer med overoppheting av rørene mellom gassbua og brenneren. Dette kommer av trykkutgjevning og vi må eventuelt ta en større investering med hensyn til kjøling for å få dette på plass.

2.4.4 Deponi

Til deponiet er det tilført ca. 2225 tonn (reduksjon 11%) avfall. Vi har fremdeles høyt fokus på å begrense flygeavfallet, samt fokus på å begrense fugleplagen og etter at vi fikk ferdigstilt opplastingshall med nettboks i 2010 er problemene helt marginale.

Vi hadde i 2009 branntilløp i flisdungen og har etter dette begrenset mengden av treflis på lager. Siden dette har det ikke vært vesentlige driftsproblemer ved deponiet.

2.5 Mengder og gjenvinning

Vi har i 2012 sendt 19047 tonn til gjenvinning. Gjenvinningsgraden holder seg noenlunde stabil fra 79,7 % i 2009 til 78,3 % i 2012. Dette til tross for stadig strengere krav i forhold til hva som regnes som gjenvinning som f. eks. aske.
Alt restavfall går stort sett til energigjenvinning i Sverige.

2.6 Oppgraderinger og byggeplaner.

Plastsortering er vedtatt innført fra 2015. Det vil derfor bli sett på flere oppgraderinger av Optibag anlegget i tiden fremover slik at utsortering av plastfraksjon (blå pose) skal kunne skje på en best mulig måte.
HAF har fått pålegg om sigevannsrensingen er i en kontinuerlig dialog med Fylkesmannens miljøvernavdeling om framdrift og type rensing som skal iverksettes. Frist for oppstart av renseanlegget er satt til 1. november 2014
Søknad om omlastings/ sorteringsanlegg på Vikaleira vil bli avgjørende for HAFs vei videre.
Et bynært anlegg vil være gi miljømessige og økonomiske fordeler for selskapet i tillegg til at tungtransporten i og rundt sorteringsområdet på Røssvollhei vil bli redusert

2.7 Informasjon

HAF har i løpet av året en del faste trykksaker som blant annet tømmekalendere, fakturavedlegg og kundeavis. I 2012 ble ikke gitt ut Grønt hjørne grunnet bemanningsproblemer i kundesenteret.

I året 2012 var HAF en del av kildesorteringskampanjen "Fra null verdi til full verdi". Målet var å få en bedre kildesortering. Fokuset her var på EE-avfall, papp og plast. Elementer i denne kampanjen var kinofilmer, redaksjonell omtale i lokalavisa om kildesortering og undersøkelser av avfallet samt en kampanje utført av renovatørene. Tiltaket har ført til at antallet av matavfallsposer har økt.

For Rødboks ble den fyldige informasjonsfolderen videreført for alle kommunene slik at kunden skal kunne se HVA som skal leveres og NÅR innsamlinga er.

Vi har nå innført folderen "Mobil gjenbruksstasjon" som inneholder tider, priser og fraksjoner for vår gjenbruksstasjon som trafikkerer kysten fra Nesna til Rødøy. I denne har vi tatt i bruk elementer fra den nasjonale kampanjen.

Hjemmesiden www.haf.no oppdateres kontinuerlig med tømmetider, priser, sorteringstips og nyheter.

Innsamling av grovavfall og elektrisk/elektronisk avfall fra husstander ble som i tidligere år informert om ved oppslag på nærbutikker/brev.

I året 2012 har HAF opprettholdt omvisning for barn og voksne på Røssvollhei avfallsmottak med 360 personer. Totalt har nå over 4620 barn og voksne besøkt Røssvollhei de siste 9 årene. LOOP materiellet sendes ut til skolene i forkant av hver omvisning slik at elevene har en del teori om avfall før "praksisen". Omvisningene er populære og får mye god omtale blant elever og lærere.

Informasjonsarbeidet i HAF har som overordnet mål og informere og stimulere til økt kildesortering samt holdninger til- og konkret avfallsreduksjon hos husholdningene.

SMS tjenesten fungerer ikke optimalt, da vi har for få abonnenter. For de som abonnerer ser tjenesten ut til å fungere greit.

2012

Mengder og gjennvinning

Husholdning

Næring

Nesna | Rana | Rødøy | Træna | Hemnes | Lurøy

klær	100 tonn	Fretex	Hageavfall	1200 tonn	Vokterveien
Glass-/metall emballasje	428 tonn	Norsk glass/metall gjenvinning	Papp/papir	1783 tonn	Norske skog, Hurum
Matavfall/ restavfall (Husholdning)	6929 tonn	Sortering	1879 tonn Forbrenning 0 tonn Deponi Røsvoll 5048 tonn Kompostanlegg		
Restavfall (Næring)	4910 tonn	Sortering	59 tonn Forbrenning 4750 tonn Deponi Røsvoll		
Farlig avfall	1884 tonn	1640 tonn Asbest Diverse 244 tonn annet Breivik Deponi Langøya Deponi Røsvoll			
EE-avfall	342 tonn	Weee recycling Øysand	Metall	429 tonn	Celsa
Trevirke	2842 tonn	Energigjenvinning Norge/Sverige	Plastkanner	2 tonn	
Diverse inerte masser	526 tonn	Deponi Røsvoll	(industriglass, stein og grus, ren gips og ikke brennbart)		

Mengder totalt:

21 272 tonn

Til gjenvinning:

19 047 tonn

Til deponi:

2 225 tonn

Gjennvinnings-prosent:

78%

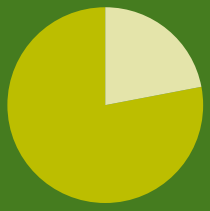

Helse, miljø og sikkeret

3.1 Arbeidsmiljø og sykefravær

Styret anser arbeidsmiljøet i selskapet som godt. Syke- og skadestatistikken er fortsatt tilfredsstillende, noe som bl.a. skyldes bevisst satsing på å tilrettelegge arbeidsforholdene best mulig etter hvert som vi har investert i nytt utstyr, maskiner og bygninger. Ett tilfelle av langtidsfravær (mer enn 16 dager) drar imidlertid opp fraværet for 2007 og 2008 i forhold til tidligere. I 2012 var sykefravær 1-3 dager på 1,5 %.

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Sykefravær i HAF (i %)	5,0	5,0	8,2	1,8	3,5	12,3
Skader med fravær i HAF	0	0	0	0	0	0

3.2 Ytre miljø

3.2.1 Sigevann og påvirkning Langvassåga

Mengder sigevann måles kontinuerlig i avløpskum ved Røssvollhei avfallsplass. Mengden vann som slippes ut i Langvassåga varierer ganske betydelig fra år til år og fra måned til måned. I 2009 ble det målt/beregnet et utslipp på ca. 35 137 m3 sigevann, mens det for 2008 var ca 32 550 m3.
MOLAB tar på oppdrag fra HAF prøver av sigevann, sedimenter, grunnvann og elvevann. Dette er en betydelig utvidelse av måleprogrammet som er utført tidligere, og er kommet som et pålegg fra myndighetene. Det analyseres på de mest vanlige tungmetaller samt KOF, Klorid, Nitrogen, Ammonium og Bor.

I 2012 ble HAF pålagt å innføre sigevannsrensing med oppstart 1. oktober 2014.

3.2.2 Flygeavfall

Flygeavfall består hovedsakelig av plastfolie i ulike former. Etter at vi ferdigstilte nettboks med opplastingshall (behandler avfallet på ett område med nettvegger og tak) har denne type forsøpling avtatt.. Flygeavfall representerer et forsøplingsproblem for de umiddelbare omgivelser til Røssvollhei avfallsplass. Avfallplassen ligger eksponert for vinder fra øst og vest. Spesielt østlige vindretninger drar en del lett avfall fra deponiområdet og frem mot Langvassåga.
Papirlasting foregår nå midlertidig utenfor opplastingshall så det vil fortsatt være behov for å bruke noe ressurser på å plukke flygeavfall både inne på området på Røssvollhei samt utenfor området og langs elva.

Med disse tiltak vurderes situasjonen som akseptabel.

3.2.3 Fly/Fugl

Åpne avfallsplasser som Røssvollhei avfallsplass virker tiltrekkende på matsøkende fugl, særlig måker og visse kråkefugler som ravn og kråke. Fordi avfallsplassen ligger nær opp til en flyplass vil store konsentrasjoner av måker og kråkefugl representere et problem for lufttrafikken. I "Veiledende retningslinjer for deponering av kommunalt avfall i fylling" (TA 533; 1986) er det anbefalt en minsteavstand på 7 km mellom avfallsfylling og flyplass. På Røssvollhei er avstanden 700 meter.

Problemet med mye fugl på avfallsplassen er i hovedsak knyttet til sommerhalvåret når Langvassåga er isfri.

Nettboks og opplastingshall har hatt god effekt på denne problemstillingen og situasjonen vurderes også her som tilfredsstillende.

3.2.4 Deponigass

Etter pålegg fra Fylkesmannen i Nordland bygget HAF i 2000 et deponigassanlegg som i første omgang tok hånd om metangass fra den gamle delen av Røssvollhei Avfallsplass, men som i 2003 ble utvidet med 6 brønner lagt ned i den nye deponidelen, og i 2007 ytterlig utvidet med 3 brønner. Nye brønner ble påkoblet i 2009. Bakgrunnen for pålegget fra Fylkesmannen i Nordland er nasjonale målsettinger om reduksjon i utslipp av klimagasser.

Sammenlignet med CO_2 har metan (CH_4) en drivhuseffekt som er 21 ganger sterkere. Sagt med andre ord så har 1 tonn metangass samme drivhuseffekt som 21 tonn CO_2.
Brenning av 1 tonn metangass gir 1 tonn CO_2. Dette betyr at utvinning og brenning av 1 tonn metangass fra deponiet (gass som ellers ville ha gått ut i atmosfæren) reduserer drivhuseffekten tilsvarende 20 tonn CO_2-ekvivalenter.

Deponigassen benyttes til oppvarming av Optibag-anlegget.

Miljøregnskap deponigassanlegg år 2012

	Tonn metan (CH_4)	CO_2-ekvivalenter (tonn)
Metan utvunnet fra deponi	Ca. 50	1050
CO_2-utslipp fra brenning av metan		50
Reduserte bruk av fyringsolje		Ca. 16
CO_2-regnskap for deponigassanlegg		1000

Sammenlignet med CO_2 har metan (CH_4) en drivhuseffekt som er 21 ganger sterkere. Sagt med andre ord så har 1 tonn metangass samme drivhuseffekt som 21 tonn CO_2.

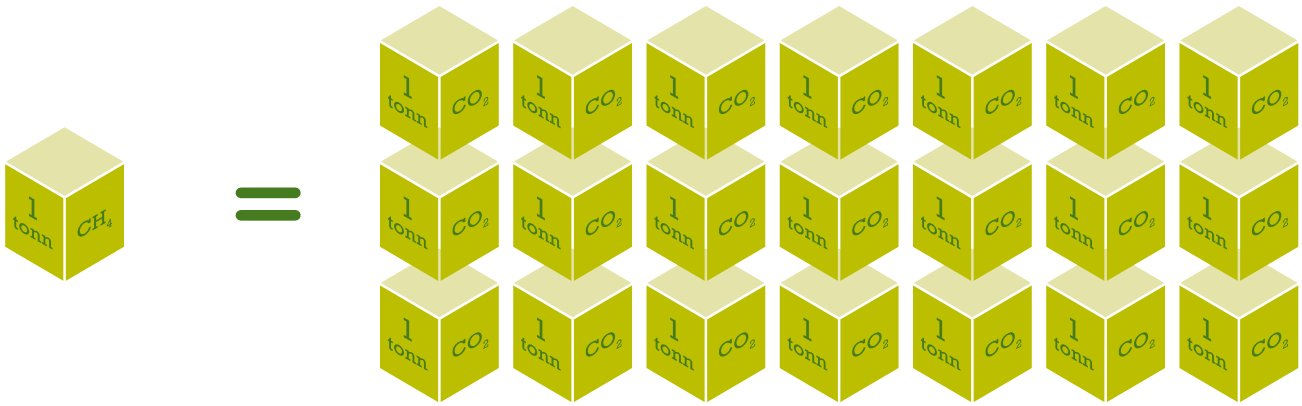

Utsiktene framover

Etter den omfattende omleggingen fra deponering til større grad av sortering og gjenvinning som HAF gjennomførte i 2009, har vi i likhet med mange av de andre avfallsselskapene rundt om i landet økt vår gjenvinningsgrad vesentlig. De aller fleste selskapene oppgir i dag å ha rundt 90 % gjenvinning og tilfredsstiller dermed de gjeldende nasjonale krav med god margin. Dette fordi forbrenning med energigjenvinning i dag likestilles med materialgjenvinning. Framtidige krav og beregningsregler for gjenvinning er imidlertid endret i de nye EU-direktiver for avfall og gjenvinning, og Norge legger også opp til å innføre disse endringene. Krav til gjenvinning i 2020 er satt til 50% for husholdningsavfall og til 60% for bygge- og rivningsavfall fra bedrifter. I det nye gjenvinningskravet er det kun materialgjenvinning og ombruk som godkjennes som gjenvinning og de fleste avfallsselskapene, inklusive HAF, raser da ned til under 30% gjenvinning med de avfallsmengdene som vi håndterer i dag.

Den store utfordringen for HAF blir derfor å få skilt ut flere avfallstyper fra restavfallet, og å få ut det matavfallet og papiret som mange fortsatt havner i den hvite posen for restavfall i avfallsdunken i dag.

Den første nye avfallstypen som vil bli sortert ut allerede fra 1.1 2015 er emballasjeplast. Den skal legges i en egen blå pose i samme dunk som man legger de grønne posene for matavfall og de hvite posene for restavfall. I praksis betyr det bare å flytte emballasjeplasten fra den hvite posen til en ny blå pose som HAF vil dele ut. Den innsamlede plasten vil da gå til materialgjenvinning og dermed reduserer vi Co2 utslipp til luft vesentlig, i forhold til at plasten sendes sammen med restavfall til forbrenning i Sverige.

Samtidig som vi innfører plast som en egen fraksjon, vil det bli satt fokus på å få ut den relativt store mengden matavfall som vi vet, ut fra kontroller vi har gjort, ligger i de hvite posene fra en del husholdninger. Stikkprøver som HAF har gjennomført, viser at ca 30% av matavfallet vi produserer, fortsatt havner i de hvite posene og vi er derfor tvunget til å innføre strengere reaksjoner på feilsortering dersom vi ikke greier å endre holdningene hos de som slurver med kildesorteringen i dag.

Co2 utslipp fra matavfall til biogassproduksjon er vesentlig lavere enn når matavfallet destrueres i et forbrenningsanlegg. For papir til gjenvinning er Co2 regnskapet positivt. Det vil si at resirkulering av papir er miljømessig mye bedre enn å bruke tømmer som råstoff.

Andre utfordringer som vi ser komme ut fra signaler fra myndighetene er at stadig flere kostnader som kan knyttes til forsøpling vil bli lagt inn i renovasjonsgebyret. Både rydding av avfall på offentlige steder og håndtering av blindfyllinger og forsøpling som ikke kan spores til den som står bak, er foreslått dekket av renovasjonsgebyret.

HAF fornyer sine ordninger for mottak av sortert avfall på mange områder. De største gjenbruksstasjonene oppgraderes og på de mindre stedene kjøres det mobilt mottak etter en fast rute slik at folk kan bli kvitt avfallet sitt på en miljøriktig og enkel måte. Dette gjør at HAF får inn avfall med god kvalitet som kan sendes direkte til materialgjenvinning.

Med et stadig bedre verktøy for beregning av klimaregnskap for de enkelte avfallstypene er det ingen tvil om at alt avfall som vi kan ta ut av restavfallet og sende videre til riktig behandling er fornuftig. Brenning av avfall er, selv med god energigjenvinning, den dårligste formen for håndtering av avfall.

Brenning av avfall er, selv med god energigjenvinning, den dårligste formen for håndtering av avfall.

Regnskap og revisors beretning

Omsetting:

54,4 millioner

Øking:

3,4% Fra 2011

Overskudd:

2011	kr 2 681 818,-
2012	kr 3 905 844,-

Selskapets egenkapital er ved utgangen av 2012 på:

52,5 %

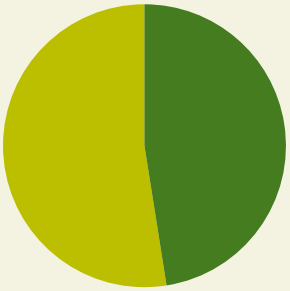

5.1 Årsberetning 2012

Helgeland Avfallsforedling IKS (HAF) er et interkommunalt selskap eid av kommunene Hemnes, Nesna, Lurøy, Rana, Rødøy og Træna. Selskapet håndterer renovasjon og septikbehandling for eierkommunene, inkludert felles fyllplass. Det er tvungen renovasjon i alle eierkommunene. HAF har sin administrasjon og fyllplass i Rana Kommune. Fyllplassen ble fra 1.7.2009 stengt for deponering av nedbrytbart avfall.

Pr 31.12.2012 er det 11 ansatte i selskapet, derav 3 kvinner. I styret er det 3 menn og 2 kvinner. Styret har ut fra en vurdering ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Bedriften innretter seg på å ikke forurense det ytre miljø, og følger de lovpålagte forordninger og tillatelser. I løpet av året har det ikke vært hendelser av betydning for miljøet.

Arbeidsmiljøet anses som godt, og det er ikke igangsatt spesielle tiltak i forhold til dette. Det har ikke vært personskade eller andre ulykker i løpet av året. Sykefraværet i 2012 var 12,3 %, derav fravær for 1-3 dager på 0,9 %. Styret og administrasjonen anser sykefraværet for å være for høyt. Det er iverksatt tiltak i 2012 for å få sykefraværet ned. Dette arbeidet fortsetter i 2013.

HAF oppnådde i 2012 en omsetning på 54,4 MNOK, en økning på 3,4 % fra 2011. Resultat ble overskudd kr 3.905.844,- mot overskudd kr 2.681.818,- i 2011.

Selskapet har for tiden ingen pågående forsknings- eller utviklingsaktiviteter.

Selskapets egenkapitalandel er ved utgangen av 2012 på 52,5 %. Styret mener at årsregnskapet gir et rettvisende bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Mo i Rana 3. april 2013

Stig Frammarsvik
Styrets leder

Terje Ånonli
Styrets nestleder

Marit Bye
Styremedlem

Susanne N. Sand
Styremedlem

Arild Lorentsen
Styremedlem

Geir Nerdal
Daglig Leder

5.2 Resultatregnskap 2012 HAF IKS

	Noter	2012 Regnskap	2011 Regnskap	2012 Budsjett
Driftsinntekter				
Inntekter renovasjon		38,647,679	37,492,697	38,364,000
Tippavgifter og salgsinntekter, avfall		11,751,127	11,750,271	10,553,000
Inntekter septik		3,151,637	2,200,499	3,420,300
Øvrige inntekter og tilskudd		832,935	1,145,921	1,040,000
Sum driftsinntekter		**54,383,378**	**52,589,388**	**53,377,300**
Driftsutgifter				
Varekostnad		785,035	958,157	714,000
Lønn og andre personalkostnader	4, 5, 6	7,774,903	7,660,962	8,769,000
Transport og fraktkostnader, drift		26,054,189	27,910,616	26,230,000
Avskrivning	2	4,878,575	5,029,050	5,667,000
Tap på fordringer		-14,325	13,532	0
Statlig sluttbehandlingsavgift		30	4	0
Andre driftskostnader		11,336,044	9,695,958	11,596,900
Sum driftskostnader		**50,814,451**	**51,268,279**	**52,976,900**
Driftsresultat		**3,568,927**	**1,321,109**	**400,400**
Finnansinntekter/utgifter				
Annen renteinntekt		281,707	497,500	408,000
Aksjeutbytte		581,191	1,512,273	0
Nedskrivning/tap aksjer	2	0	70,000	0
Nedskrivning av lån	2	0	0	
Annen rentekostnad		525,981	579,064	636,000
Sum finansposter		336,917	1,360,709	-228,000
Årsresultat		**3,905,844**	**2,681,818**	**172,400**
Disponering av resultat				
Overført annen egenkapital		**3,905,844**	**2,681,818**	**172,400**

5.3 Balanse 31.12.09 HAF IKS

EIENDELER

	Noter	2012	2011
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Bygninger og faste installasjoner	2	12,813,782	11,455,604
Maskiner og inventar	2	6,010,607	5,846,625
Uteanlegg inkl tomt	2	4,744,605	5,606,603
Anlegg under utførelse	2	1,032,556	1,918,924
Sum varige driftsmidler		**24,601,550**	**24,827,756**
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer i datterselskaper	2	500,000	500,000
Lån til HAF Energi AS	2	0	0
Aksjer i tilknyttede selskaper	2	107,100	107,100
Aksjer i andre selskaper	2	5,062,502	5,062,502
Sum finansielle anleggsmidler	2	**5,669,602**	**5,669,602**
Sum anleggsmidler		**30,271,152**	**30,497,358**
Omløpsmidler			
Varebeholdning	11	**215,475**	**220,068**
Fordringer			
Kundefordringer	3	3,866,568	2,184,496
Andre kortsiktige fordringer	10	4,649,990	3,632,958
Sum fordringer		**8,516,558**	**5,817,454**
Bankinnskudd, kontanter o.l.	7	**13,612,894**	**14,697,326**
Sum omløpsmidler		**22,344,927**	**20,734,848**
Sum eiendeler		**52,616,079**	**51,232,206**

EGENKAPITAL OG GJELD

	Noter	2012	2011
Egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Årets resultat	8	3,905,844	2,681,818
Annen egenkapital	8.9	23,740,228	21,058,410
Sum egenkapital		**27,646,072**	**23,740,228**
Gjeld			
Annen langsiktig gjeld			
Rentebærende langsiktig gjeld	3	13,899,660	17,366,320
Sum langsiktig gjeld		**13,899,660**	**17,366,320**
Kortsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner		0	0
Leverandørgjeld		9,157,551	7,956,362
Skyldig offentlige avgifter		403,947	417,561
Annen kortsiktig gjeld		1,508,849	1,751,735
Sum kortsiktig gjeld		**11,070,347**	**10,125,658**
Sum gjeld		**24,970,007**	**27,491,978**
Sum egenkapital og gjeld		**52,616,079**	**51,232,206**

Mo i Rana den 3. april 2013

Stig Frammarsvik
Styreleder

Terje Anonli
Nestleder

Marit Bye
Styremedlem

Arild Lorentsen
Styremedlem

Susanne N. Sand
Styremedlem

Geir Nerdal
Daglig Leder

5.4 Noter 2012 HAF IKS

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

a) Driftsinntekter
Grunnlaget for inntekt skal være basert på Selvkostprinsippet. Inntekter resultatføres etter hvert som de er opptjent. Årlig utarbeides etterkalkyle for kontroll av selvkostprinsippet for husholdninger.

b) Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

c) Anleggsmidler og avskrivninger
Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler er oppført i balansen til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger. De ordinære avskrivningene er lineære og fastsettes ut fra en vurdering av de enkelte driftsmidlers økonomiske levetid.

d) Aksjer/finansielle anleggsmidler
Aksjer i andre selskaper er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

e) Varer
Varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

f) Fordringer
Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap. Fordringer vedrørende renovasjon og septik er sikret med legalpant.

g) Garantiansvar
Som sikkerhet for låneopptak står eierkommunene som garantist, med andel lik eierandel i selskapet.

h) Pensjonsforpliktelser
Selskapets pensjonsforpliktelser dekkes gjennom forsikringsselskap. I henhold til reglene om små foretak er denne forpliktelsen ikke balanseført.

Note 2 Anleggsmidler

Aksjer i andre selskaper:	Total aksjekapital	Antall aksjer eid av HAF	Pålydende	Kostpris/ Bokført verdi	Eierandel (%)
Datterselskaper					
Retura HAF as	100 000	100	1 000	500 000	100
[1)]HAF Energi AS	100 000	0	100	0	0
Tilknyttet selskap					
Brukthandel Askeladden AS	100 000	340	100	107 100	34
Andre selskap					
Rekom as	2 349 500	95	500	167 102	1,9
[2)]Ecopro as	33 225 000	4 172	1 000	4 180 300	12,56
Retura Norge AS	11 946 000	338	1 000	715 100	2,83
				5 669 602	

1)Aksjer i HAF Energi AS er solgt for kr 1 i 2012.
2)Ecopro har for første gang positivt resultat. Negativt selvkostfond forventes å dekkes inn via høyere pris de neste 3 årene. Vi forventer balanse i selvkostfond, og lavere pris etter 3 år. Aksjene er bokført til kostpris.

Type anleggsmiddel		Maskiner Inventar	Bygninger faste inst.	Tomt/Utea nlegg inkl. gjerde	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 1.1.12		20 435 054	31 622 524	19 928 066	1 918 924	73 904 568
Tilgang		2 216 163	3 407 703	0	1 744 425	7 368 291
Avgang		445 000		0	2 630 793	3 075 793
Anskaffelseskost 31.12.12	A	22 206 217	35 030 227	19 928 066	1 032 556	78 197 066
Akkumulerte avskrivninger 1.1.		14 588 429	20 166 920	14 321 463	0	49 076 812
		0				
Ordinære		1 967 052	2 049 525	861 997	0	4 878 574
Tilbakeførte avskrivninger		359 870		0	0	359 870
Akkumulerte avskrivninger	B	16 195 611	22 216 445	15 183 460	0	53 595 516
Balanseført verdi pr. 31.12	A-B	6 010 606	12 813 782	4 744 606	1 032 556	24 601 550

Årets investeringer er finansiert med egne midler.

Ny deponiforskrift fra 1.7.09 regulerer bruk av deponiet. Dispensasjon for 1000 t frem til 1.7.2010. Videre vil det deponeres ikke brennbare materialer, se note 9. Dette gjør at vi vurderer verdien på deponiet som reell, og det er ikke foretatt nedskrivning. Avskrivninger løper til år 2017.

Note 3 Fordringer og gjeld

Alle tall i hele 1000 Grunnlag i saldo fra 31/12:	2012	2011
Fordringer med forfall senere enn ett år	0	0
Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år	6 134	3 499

All langsiktig gjeld gjelder låneopptak hos Kommunalbanken.
Garantiansvar: Innenfor låneramme på 40 millioner godkjent av Fylkesmannen og eierkommunene.
Eierkommunene hefter for andel lik eierandel i selskapet i henhold til firmaattesten.

Kundefordringer er verdsatt til pålydende, dvs 3.960.334,- med fradrag for avsetning til påregnelig tap på krav med kr 93.766,-.

Note 4 Pensjonsmidler

Selskapet har plikt til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapets tjenestepensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne lov.

Virksomheten har etablert en kollektiv tjenestepensjonsforsikring som omfatter alle ansatte. De ansatte blir trukket 2 % av brutto lønn til pensjonsordningen. Pensjonsordningen ble endret fra livrente med pensjon fra 65 år til en ytelsesbasert ordning med rett til pensjon ved fylte 67 år fra 1.1.07.

Kostnad til pensjonsordningen utgjorde i perioden kr 630.317,-. Andel av premien gjeldende daglig leder utgjør kr 142.439-. Kostnad til AFP utgjør kr 293.204,-.

Note 5 Lønns- og andre personalkostnader

Lønnskostnader	(Alle tall i 1000)	**2012**	**2011**
Lønn		**6302**	6 348
Arbeidsgiveravgift		**384**	378
Pensjonskostnader		**975**	863
Andre lønnsrelaterte ytelser		**114**	72
Sum		7 775	7 661

Gjennomsnittlig antall årsverk har i løpet av 2012 vært 11.

Note 6 Ytelser/godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor

Personer	(alle tall i 1000	**2012**	**2011**
Daglig leder		739	757
- annen godtgjørelse, inkl. bilordning		148	139
Styre og representantskap		204	220
Revisor, revisjon		78	43
Revisor, rådgivning		8	0

Note 7 Bundne midler

	(alle tall i 1000)	**2012**	**2011**
Skattetrekksmidler		313	258
Skyldig skattetrekk pr. 31.12.		313	297

Note 8 Egenkapital

Egenkapital pr. 31.12.11	23 740 228
Årets resultat	3 905 844
Egenkapital pr. 31.12.2011	**27 646 072**

Se også note 9 og 2

Note 9 Avsetninger for Fremtidige forpliktelser – Oppryddingskostnader

HAF har ansvaret for driften av deponiet på Røssvollhei Avfallsplass. Selskapet har godkjennelse fra Fylkesmannen i Nordland for deponering og driften på dette området. Nye forskrifter for deponi fra 1.7.09. I forbindelse med avslutning og etterdrift av deponiet vil det sannsynligvis påløpe store utgifter til opprydding, tilsyn m.v.

Norsk Regnskaps Standard nr. 13 (NRS 13) omhandler blant annet regnskapsmessig behandling av slike usikre forpliktelser. Standarden omhandler blant annet periodiseringer og fremtidige oppryddings-/ og fjerningsutgifter. Regnskapsstandarden gjelder i utgangspunktet alle foretak. Små foretak, jfr. regnskapsloven § 1-6, som også HAF defineres som, kan imidlertid velge en enklere periodisering enn det som ellers følger etter grunnleggende regnskapsprinsipper. Dette har også konsekvenser for regnskapsføringen av de ovennevnte forpliktelsene. Små foretak kan fravike sammenstillingsprinsippet når det gjelder ugifter til vedlikehold, fjerning og opprydding. Dette medfører at utgiftene regnskapsføres i den periode vedlikehold, fjerning mv. utføres. Jfr. NRS God Regnskaps-skikk for små foretak.

HAF har hatt dispensasjon for å deponere inntil 1000 tonn/år frem til 1.7.10. Videre deponeres ikke brennbare materialer i hht gjeldende forskrifter.

HAF må sørge for etterdrift i 30 år. I og med at deponiet ikke vil bli helt stengt, er anleggsmidler knyttet til deponiet ikke nedskrevet i regnskapet.

Note 10 Andre kortsiktige fordringer

(alle tall i 1000)	
Til gode mva termin 6/12	1735
Til gode mellomregning Retura HAF as	1848
Til gode mellomregning HAF Energi as	7
Andre kortsiktige fordringer	1030
Sum	4 620

Note 11 Varebeholdning

Verdi på varelager er satt tilsvarende kostpris ved innkjøp.

Note 12 Mellomværende og transaksjoner med datterselskaper

HAF Energi AS ble stiftet 9.11.06. Transaksjoner og mellomværende HAF Energi AS er administrasjon og prosjektledelse, samt kostnader forskuttert av HAF IKS. Pr 31.12.12 er aksjene solgt.

Retura HAF AS har 6 ansatte – tre salgssjåfør, daglig leder (fra september,) bedriftskontakt og salgskontakt. Kjøper derfor en del administrative tjenester og kjøreoppdrag. I tillegg til forholdsmessig andel av husleiekostnader, etc fra morselskapet. Timer belastes hver mnd etter spesifiserte timelister, andre kostnader avsettes gjennom året og gjøres opp etter virkelige kostnader på slutten av året. I mellomværende (se note 10) inngår spesifiserte leveranser fra Retura HAF til deponiet.

Note 13 Selvkostberegning

Det er for 2012 beregnet selvkost for husholdningsrenovasjon. Beregningen viser at gebyrinntektene dekker kostnader relatert til husholdningsrenovasjon i 2012 med 103,5%. Dekningen er ikke ført mot fond, men hver kommune rapporterer årlig sin andel av selvkostregnskapet.

Beregning av selvkost er gjort i hht retningslinjer for kommunale betalingstjenester, utarbeidet av kommunal- og regionaldepartementet i januar 2003.

KPMG AS
Midtre Gate 10
P.O. Box 72
N-8601 Mo i Rana

Telephone +47 04063
Fax +47 75 13 95 80
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til representanskapet i Helgeland Avfallsforedling IKS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Helgeland Avfallsforedling IKS som viser et overskudd på kr 3 905 844. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012 og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskaps-prinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav, og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til Helgeland Avfallsforedling IKS per 31. desember 2012 og av resultater for regnskapsåret, som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

KPMG AS, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening.

Offices in:

Oslo, Alta, Arendal, Bergen, Bodø, Elverum, Finnsnes, Grimstad, Hamar, Haugesund, Knarvik, Kristiansand, Larvik, Mo i Rana, Molde, Narvik, Røros, Sandefjord, Sandnessjøen, Stavanger, Stord, Straume, Tromsø, Trondheim, Tønsberg, Ålesund

Revisors beretning 2012
Helgeland Avfallsforedling IKS

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Mo i Rana, 4. april 2013
KPMG AS

Ingar Andreassen
Statsautorisert revisor

Spirenett.no

www.haf.no